

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăoii Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumeră și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază

Numele singuratici a 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiun

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Luptele Românilor.

XIV.

Causa românească.

(*) După oare-cari frământări vremelnice, — cum aceasta e și firesc lucru să se întâmple pentru a se ajunge la rezoluțiuni serioase și matur cuge-tate, — conferința națională ținută la Sibiu în 1881, a fixat programul postulatelor pentru care partidul național român își propune să lupte. Acest program, în esența sa tot acel din 1848, dar' acomodat numai duzelor împrejurări, e îndeajuns cunoscut publicului românesc, de oare-ce el e și astăzi în vigoare, recunoscut și aprobat, fără rezervă, de toți Români.

E adevărat, că nu atât Români de aici, cât mai ales unii din alte părți și-au făcut, și poate își fac încă, oarecare reserve asupra punctului I. al acestui program, — autonomia Transilvaniei, — pe care îl iau drept un postulat neadmisibil al politicii noastre, și pe care noi, din contră, punem mult pond; aceasta însă provine din o nedesăvârșită cunoștință a raporturilor de drept public ale Transilvaniei față cu Ungaria, de relațiunile istorice dintre aceste două țări și de condițiunile absolute neregulate în care s'a făcut fuziunea lor, în contra voinței expresse a Românilor și Sașilor, adecă enormei majorități a locuitorilor din Ardeal.

Partidul național român nu poate admite, că un act pătat la originea lui de un viciu fundamental poate căpeta vre-o valoare prin trecere de vreme. Și Maghiarii, cari au luat parte la mișcările publice de acum două decenii, cum și acei cari cunosc istoria țerei lor, știu mai bine decât acei Români, neinițiați îndeajuns în aceste chestiuni, cât e de mare dreptatea noastră, când cerem autonomia Transilvaniei, și ce șubrede base are fuziunea, pe care ei o susțin, numai pentru-că le conviene.

Programul din 1881 însă, în general, e considerat de toți Români ca un foarte modest minimum de cerințe din partea unui popor împăciuit, care voeste cu adevărat binele și prosperarea patriei și locuitorilor sei.

Dela dualism încoace Români au fost zi cu zi nedreptățiți, prigoniți, nesocotiți în toate justele lor cereri, batjocoriți și umiliți. Administrația, justiția, toate instituțiile, pe care statele moderne le creează și le consideră ca organe de pacinică convieșuire între cetățeni și de stabilirea unor bune și echitabile raporturi între ei, sunt considerate în Ungaria ca tot atâtea arme de desnaționalizare a naționalităților ne-maghiare, de oprinare și de nedreptățire a lor. În chiar spiritul și constituirea lor, aceste organe ale statului sunt așadar, falsificate, ca unele ce sunt impregnate de tot felul de idei și sentimente lătrălnice celor-ce ar trebui să le călăuzească și să le conducă într'un stat regulat. Și tocmai nedreptățile strigătoare și umilirele revoltătoare, pe care națiunea română a trebuit să le îndure, din partea acestor organe ale statului maghiar au furnizat materialul atât de bogat și atât de trist, care a servit tinerimei noastre universitare să-și documenteze, cu un adevărat lux de probe, Replica lor la Răspunsul studenților maghiari dat Memorialului studenților universitari din România în chestia națională... În trecet fie zis, Jezzenszky n'a putut răsturna nimic din logica strânsă și din faptele trasă a Replicii, pentru-că e mai greu să răstorni faptele, decât să înjuri o națiune întreagă...

Aceste abusuri de putere și volnicia strigătoare la cer au făcut pe dl Dr. Ioan Rațiu să rostescă în conferința națională dela Sibiu, ținută în anul 1890, memorabilele vorbe, că

„durerile îngrămadite peste dureri ar pute să ducă la o exploziune a sentimentului de indignare, de care națiunea română e cu drepti cuvinti stăpânită; și întreaga răspundere vor așă-o numai aceia, cari în disprețul ori-cărui simț de dreptate, provoacă aceste dureri”.

Vorbele dlui Dr. Rațiu au fost profetice. Exploziunea sentimentelor de indignare ale națiunii române a urmat curând după aceea. Ea s'a manifestat în cunoscutul Memorand, prezentat de deputațiunea celor 400 Monarchului.

Memorandul, cum se știe, n'a fost primit; comitetul național român a fost dat în judecată și osândit la grele pedepse de temniță și de amenzi; — dar' efectul moral ce l'a avut această manifestatiune a fost nespus de mare: Causa noastră a răbătut, departe peste hotarele țerei, la cunoștința opiniunii publice a Europei civilizate; și cu atât mai mult a răbătut, cu cât procedul de care a usat guvernul pentru a cualifica de crimă politică actul petiționării la Monarch și a-l pedepsi ca atare, a pus în cea mai luminoasă evidență spiritul de intoleranță al puter-nicilor zilei de azi din Ungaria, patima lor oarbă și neimblânzita lor ură de rasă, — și ei au scandalizat și indignat pe toată lumea, chiar și pe aceia, cari altă-dată le arătaseră simpatii.

În urma Memorandului am avut memorabila conferință națională din 1893. Apoi o întreagă campanie s'a pornit în presa europeană în favoarea cauzei noastre; articole de ziare, de reviste, broșuri, studii, întruniri publice de protestare, discursuri pline de sinceritate, — toate aceste manifestatiuni de simpatie, toate aceste aprobări și încurajări ne-au fost, în vremurile grele ce am străbătut, o mângăiere cu atât mai dulce, cu cât ele isvoriau dintr'o spontaneitate curată de simțiri și ne veniau dela niște cetățeni ai unor țări intr'adevăr liberale, cetățeni, în cari s'elbătecia guvernânților nostri jignise un sentiment delicat de justiție și umanitate.

Dar' exploziunea indignării noastre contra regimului tiranic ce ne cărmu-este nu s'a manifestat numai prin Memorand și conferințele ținute în urmă, ci, ca un echou al durerilor noastre, ca o protestare în contra curentului de maghiarisare și ca o afirmare a solidarității naționale de rasă, care leagă pe Români de pretutindea, la București mai întâiu, și mai apoi în toate centrurile regatului român s'a înființat Liga pentru unitatea culturală a tuturor Românilor, în contra căreia Maghiarii astăzi n'ar trebui să strige cu atăta ură, de oare-ce în definitiv și în ultima analiză ea nu e decât opera lor și a politicii lor infumurate.

Căci cum aveau să stee frații nostri din regat nesimțitori, ca niște stânci, la durerile noastre, la țipetele noastre? Și cum aveau ei să privească cu brațele încrucișate și poate cu zimbetul pe buze cum, în nemijlocita lor vecinătate, un guvern abusiv, inspirat de un șovinism nesănătos, caută să nimicească o treime a neamului românesc?!

Tinerimea română din străinătate desemenea și-a făcut datoria; — și cine i-ar pute lua în nume de rău patriotismul care a îndemnat-o să demasce tirania asiatică a unor oameni, cari acum cincizeci de ani luptau în numelor ideilor celor mai mari și mai generoase ale secolului și implorau grația și bunăvoința opiniunii publice și a cabinetelor străine contra opresiunii ce pretindeau că li-se face, ear' astăzi, îmbătați de câteva succese mediocre, și-au pierdut cu desăvârșire sârta, tratează pe toată lumea dela înălțimi olimpice și s'au transformat în cei mai aprigi și mai înverșunați oprimători ai altor națiuni?!

Rezultatul acestor din urmă campanii a fost un considerabil și neprețuit

succes moral, premergător succesului real, ce nu va întârzia de a veni. De astăzi înainte toată lumea știe că aici, pe plaiurile acestea, există o națiune românească și o causă românească!

Sibiu, 25 Dec. n.

Broșura lui Pázmándy. În broșura franceză publicată de când la Paris, Pázmándy susține, că adevărata tendință a mișcării „daco-române” ar fi încorporarea Transilvaniei în România!!

Ziarele din România anunță, că studenții universitari din Paris, Români, Sârbi și Slovaci, vor răspunde prin presa franceză la aceste noue incriminațiuni ale lui Pázmándy.

Cătră Monarch.

După-ce adunarea din Arad a fost oprită a se ține convocătorii principali ai acelea au dat, Joi după amezii, următoarea telegramă cătră M. S. Monarchul:

Maiestatei Sale Sacratissime Oesare și Apostolice Regale Francisc Iosif I.

în Viena.

Români adunați în conferință electorală, împedecați de a-și manifesta loialitatea față de înaltul Tron, s'au refugiat la altarul bisericii, exprimând în rugăciuni credința și alpierea neșrămutată cătră Augusta Casă Domnitoare.

Aducând aceasta cu omagială supunere la înalta cunoștință a Maiestatei Voastre, cerem scut și apărarea drepturilor noastre cetățenești.

În numele a mii de Români adunați:
Dr. Vasile Lucaci, Vasile Mangra, Mahai Velicu, Petru Truța, Dr. Stefan C. Popp, Dr. Ioan Suciu, Dr. Silviu Moldovan, Aurel P. Barciann, Constantin Gurban, Ioan Lințu.

Din București.

— Dela corespondențul nostru. —

— 10/22 Decembrie 1897.

Oprirea întrunirii din Sibiu. — Agitația în București. — Meeting. — Adunarea generală a Ligii, secția București.

Aflu de prisos, și nici nu mă încerc a vă descrie adănc dar' legitima indignare ce a cuprins sufletele tuturor celor de pe aici, — Români de baștină și sentimente — la trista și revoltătoare veste a opririi întrunirii naționale din Sibiu, convocată de încărunțatul, dar' neînfrântul nostru stegar dl Dr. Ioan Rațiu și amicii sei, pentru a protesta contra noului și înfămulți atac, ce stăpânirea ungurească — în contra neamului nostru l'a îndreptat.

Indignarea aceasta numai simți se poate, a se decrire însă în colorile ei adevărate numai cu greu, sau nici-odată.

Ungurii, orbiți de șovinismul cras ce-l conduce în toate acțiunile lor, în nebușă lor furie de maghiarisare coatra a tot ce nu poartă pecetea caracterului unguresc, își fac de cap. Prin faptele lor dia urmă ei au dat o nouă și evidentă probă de politică agresivă, provocatoare, arătându-ne că dușmani neimpăcați ai neamului nostru s'ind, pe toate căile tind să ne — aservească, lovind fără scump și sfânt ne este și românesc se cheamă.

Nu-i destul că ne-au maghiarisat copii, și școlile, că ne-au spurcat sântele taine: bottezul și căsătoria, că limba noastră au șos o cu desăvârșire din viața publică administrativă, că ne-au sugrumat politicăște, că șraci și pribege ne-au făcut în casa noastră părințelească, nu-i vor mai mult, vor ca frumoasele și bogatele câmpuri de secolii scaldate în lacrimile Românilor, nume românesc să nu mai poarte pe viitor, ci să treacă prin un alt bottez străin de noi și al nostru graiu; ei vor ca prin maghiarisarea riturilor, manților, lacurilor etc., generațiile noastre viitoare, ne mai având semne românești, să nu mai știe că pământul acesta de veci al nostru a fost; și-și uite Româniul „că-l ia el acasă”, și ciobanul

când în sările de farmec pline va doini din fluier pascăndu-și oițele pe la poalele romanticilor nostri munți, străin să se simtă în moșia lui de veacuri.

Plângând de durere va vedea el, cum Ungurii — de pe tot și de pretutindena vor lua, vor smulge frumoasa haină a românismului, înlocuindu-o cu străine vestimente și colorii din cale afară odioase noue Românilor.

Pe munții noștri se vor înălța statutele lui Árpád, Rákoczy, Kossuth și Români noștri nu se vor mai cunoaște, ei nu vor mai ști că din creștele acestor munți ne-au binevenit nouă în timpuri grele și mari eroi ca Horia, Cloșca, Crișan și Iancu. Amintirile ei vor să le înlocuiască prin chipurile impliatorilor noștri.

Mai suferi-vom noi și această înjosire și rușine?

Să fim noi oare atât de lași? Români! dați-vă seama de greutatea acestor momente — și vă împliniți datoria până la capăt nu-i târziu.

Până-când vom rămâne în resignarea noastră condamnabilă? Până-când vom lăsa, ca lupta obositoare și mare să o ducă numai o parte din noi? Popor român! glasul conducătorilor tui țî strigă azi mai mult ca ori-când: deșteaptă-te, și vazănd pericolul ce te amenință — sufalca-te la muncă, la luptă!

Când Români ardeleni, atacați sunt în drepturile lor cele mai sântite, țără a li-se da nici chiar voia de a se plânge și a protesta contra nedreptăților ce li-se fac, datorița noastră a celor din România liberă este, ca să ne ridicăm glasul unanim, arătând Europei și lumii întregi civilizate barbaria Maghiarilor, rușinea secolului al XIX-lea. Da, căci lovitura lor dată — o resimte întreaga româneime.

Și ca dovadă despre atențiunea și grija ce o poartă cetățenii României libere, fraților noștri de peste munți, și că prin urmare ei la postul lor sânt și acum — vă amintesc, că comitetul central al Ligii împreună cu comitetul național studențesc, după-ce în Duminică trecută au împrejurări locale cu totul neprevăzute și deia ei neatrânitate nu au putut ține întrunirea proiectată, au hotărât pe Duminică, 14/26 Decembrie: un mare meeting național de protestare în București, care va avea loc în sala Hugo, în ziua amintită la orele 2 p. m. Spre scopul acesta s'au și atrinat manifestele ce convocă pe cetățeni să grăbească a-și da cuvântul lor. Sânt șanse de un splendid reușit, de o manifestație grandioasă. Studenții vor pleca dela Liga, cu drapelele la trunte, până la sala întrunirii, unde vor vorbi din partea Ligii: Domnul Mihail Vladescu, profesor universitar și președintele Ligii și D. S. Nenifescu, avocat, ear' din partea comitetului național studențesc domni: Septimiu B. Murășan și George Jorgala. Sfirind oratoriu, publicul va pleca pe stradele principale ale capitalei, făcând manifestații sub conducerea comitetului Ligii și a studenților.

Despre rezultatul căreia am să vă raportez la timpul seu.

Duminică, în 7 Decembrie st. v., la orele 2 p. m., s'a ținut în saloanele Ligii: Adunarea generală a Ligii culturale — secția București.

La ordinea zilei a fost: 1. Darea de seamă despre mișcarea de peste an a secțiunii de cătră secretarul și cassarul ei. Localurile Ligii erau pline de oameni. Dovadă, că tuturorora le este aproape de inimă această patriotică și nobilă instituțiune, în fruntea căreia stau inimi devotate cauzei românismului, fruntășii și fala Bucureștilor, cari conștiință și desint-resași își împlinesc datoria spre mulțimea tuturor celor-ce în fruntea Ligii i-au chemat.

La orele 2 și 10 minute, domnul Stefan Periețeanu-Buzău senator și președintele Ligii, secția București, în fața celor prezenți luând cuvântul, prin o vorbire frumoasă, caldă și mai pe sus de toate românească, delară adunarea generală deschisă.

În cuvântul seu de deschidere dl Periețeanu-Buzău, care a fost ascultat de toți cu deosebită atențiune și dragoste, a știut să precizeze foarte bine situația și acțiunile Ligii de peste an, externe și interne. D-a spune cum în anul acesta poate să constateze cu o via satisfacție și mulțumire sufletească aproape

duplicarea membrilor Ligii, precum și înmulțirea foașurilor ei prin diferite donațiuni parte dela privați, parte dela societăți ca: Clubul tinerimii, a băncei agricole etc.

Faptul acesta arată, că Români sânt convinși despre momentele grele prin cari trecem astăzi, și grăbesc a-și da obolul lor pentru salvarea românismului, bătut de vânturi mari, de răi dașmani. Liga nu a fost, ci va fi, și pentru-ca să fie, trebuie ca să jertfim cu toții din avuții noastre. Numai atunci vom atinge realizarea mărețelor și patrioticele ei scopuri.

Faace apoi o descriere foarte vie și clară, dar' și cu multă durere de inimă, a stărei Românilor asuprați din Ungaria, Macedonia, Bucovina și Basarabia, zicând, că Liga este chemată să mângăie durerile și să steargă lacrimile fraților noștri asuprați din alte țări.

„În Transilvania elementul românesc a ajuns din cauza măsurilor nedrepte și ilegale, aproape la extremitate. El e scos afară din legi. Guvernul unguresc lovește în Români de câte-ori numai ocaziune i-se da. Pe când altora: Sașilor, le permite fatraniri de protestare contra proiectului de maghiarisare, românilor nu le concede ca să se bucure nici de dreptul întrunirilor”.

Aminteste, — oprirea întrunirii din Sibiu! „Schulvereinului” și-a făcut datoria, să ne-o facem și noi! Când Români din Ungaria nu vor fi, nici țara noastră nu va pute fi mare. Să fim dar' atenți și la postul nostru!

Roagă apoi pe membri ca să primească propunerea de a se trimite familiei Lahovari o adresă, prin care Liga să-și exprime mulțumitele și regretele sale familiei ce a dat un membru atât de folositor românismului, pe dl G. Em. Lahovari, care prin ziarul seu L'Independance Roumaine atât de mult și așa de bine a știut să apere interesele țarei și a neamului seu.

Propunerea se primește, dl orator a fost viu și repetat aplaudat.

Terminând di președinte discursul seu de deschidere, dl Boambă, casierul secției face raportul financiar, arătând cum pe lângă toate ajutoarele ce trebuie zilnic împartea „Ligii”, fondurile secțiunii cresc îmbucurător, ceea-ce se dovedește și din actele secretarului. Sebam.

Manifestațiile dela Arad.

Adunarea alegătorilor români contemplată a se ține la Arad a fost oprită și ea, ca toate adunările românești de un timp încoace. Volnicia guvernului unguresc are, precum am expus odată, o basă principală, în felul seu, și așa se vede, că acest „liberal” guvern nu vrea să se abată dela „principiul” seu, absurd ca concepțiune politică și nenorocit ca act de guvernare. Nu vrea și nu se abate ori-cât am căuta noi prin forme schimbate să-i dăm prilej la o revenire mai cinstită.

Astfel el a oprit și adunarea dela Arad, deși „convocarea” în formă se deosebia de toate formulările de convocare usitate la noi până aci, și deși presa maghiară, chiar și cea oficioasă guvernamentală, la început prezenta adunarea într'un fel, care lăsa nădejdea că doară ... doară totuși nu va fi oprită.

Și totuși au oprit-o.

Guvernul a mai adaus astfel o nouă revoltătoare volnicie la condica fărădelelor sale; pentru aceea însă în locul „adunării” am avut prilej de a vedea o serie de manifestațiuni frumoase ale poporului românesc, așa de puternic, din jurul Aradului.

Și sânt vrednice aceste manifestațiuni, originale și neobicești, ca să fie cunoscute de toți Români.

Ele sânt caracteristice ale situațiunii poporului nostru și de altă parte au dat prilej la semne vădite și tendențe mângăitoare, ce corespund dorinței generale: de a se concentra forțele de luptă ale întreg poporului nostru.

Oprirea adunării.

Sosind Mercuri, la 23 l. c. în Arad, primul lucru ce căutam să aflăm era, să știu dacă e, sau nu, oprită adunarea. Pe cale numai la Lipova am întâlnit doi preoți, cari mergeau la Arad, pentru adunare, dar' nici ei nu aveau nici o informație despre oprire. Sosit în Arad la hotel „Central” am știut, că acolo logează părintele Dr. Lucaciu, și întreg personalul se pare foarte pătruns de însemnătatea ce i-a dat hotelului lor, de a servi ca loc de adunare românească. Despre oprire nu știu nime nimic.

În scurt timp însă am știut, că oprirea a urmat deja!

Adunarea a fost anunțată în ultima zi, după prescrierea legii, cu 24 ore înainte de termen. În răspunsul la înștiințarea făcută de d-nii Petru Truța, Dr. St. C. Popp și Dr. Ioan Suciu, primarul orașului, Salacs oprește adunarea invocând legea de naționalități cu cunoscuta motivare, că nu este permis a se organiza și a confera pe basă națională. Totodată primarul face responsabili pe convocatorii de ori-ce eventuală turburare a ordinii, ce ar pute să urmeze.

La ministru!

Primind răspunsul primarului frunțașii mai sus numiți i-au reflectat cu demnitate, că nu iau la cunoștință opreliștea lui, pentru-că el n'are drept să oprească, ci are datoria să iie la cunoștință înștiințarea ce i-au făcut conform legilor.

Deodată convocatorii au denunțat și ministrului de interne ilegalitatea comisă de primar, cerându-i să-l îndrume la respectarea drepturilor cetățenești.

Eată telegrama dată la ministru:

„Primarul orașului Arad, fără nici o basă legală, ne-a oprit adunarea electorală convocată pe ziua de mâine. De oare-ce alegătorii sunt însă pe drum și prezentarea lor nu se mai poate opri, protestăm în contra purtării abuzive a primarului și rugăm să aperi drepturile înscrise în lege: să ordonezi ca primarul să iie spre știință convocarea adunării, pentru-că noi nu putem lua nici o răspundere pentru eventuale turburări ce ar proveni din această opreliște ilegală.

Petru Truța, Dr. St. C. Popp, Dr. Ioan Suciu, avocați.

Seara pe la 9 ore convocatorii de mai sus au primit, la convenirea socială ce s'a ținut, răspunsul telegrafic al ministrului, comunicat în copie hectografiată de primarie.

Ministrul zice, în răspunsul său, că numai pe baza telegramii, și necunoscând deplin starea faptică a chestiunii nu poate schimba hotărîrea primarului...

Adecă un răspuns evasiv și nehotărît dat numai pentru-ca să câștige timp.

Sînt informat, că cei trei frunțași au dat și un recurs bine întemeiat la ministru, cerându-i să casseze hotărîrea primarului.

Convenirea.

Mercuri seara s'a făcut cina comună în saleta separată dela hotel „Central”. Au asistat vre-o 100 persoane, mai ales din Arad și jur. Oaspeți mai îndepărtați au fost: Dr. V. Lucaciu, Lințu (Caransebeș), A. Barcian și Dr. S. Moldovan (Orăștie), I. Ardelean (Oradea-Mare) și preotul Blaga (Lancrăm). Mai din jur: Preotul T. Oprean (Lipova), C. Popovici, o figură venerabilă de octogenar (Sântana) C. Gurban, prot. în Buteni etc.

Serata a decurs vesel cu cântări, toaste și muzică.

Seria toastelor a început-o Dr. St. C. Popp închinînd pentru Dr. Lucaciu.

„Astăzi s'au prezentat la Dr. Lucaciu — spona vorbitorul — doi ziaristi maghiari, ca să-l „intervieveze”. Și părintele Lucaciu i-a întrecut ca o întrebare din literatură — maghiară.

— Ce și zice Vörösmarty despre erou? Și s'au încurcat băieții. Nu-și cunoșteau poetul național.

„Că, mă rog frumos, nu aparține la obiect...”

— „Ba, nu. Ce și zice el, despre erou? D-voastră tineri maghiari trebuie să o știți!” — Dar' n'au știut, zice vorbitorul, ci a trebuit el să-i instrueze în poesia lor națională.

„Eroul rășare din pământ și pretinde cer” — zice Vörösmarty și aceste cuvinte fmi vin aminte cînd mă uit și mă gîndesc la cel mai erou luptător național.”

Oratorul aduce elogii părintelui Lucaciu, arată rolul lui într-un colț de țară pe care a deșteptat-o la lumină și închină pentru el. Se fac ovățuni părintelui Lucaciu.

În scurt timp el răspunde printr'un călduros cuvînt.

„Spiritul meu se dorește după lumină și inima mea însușoază după dreptate”, începe oratorul. Și în dorul meu de a-mi răcori sufletul alerg unde găsesc izvor răcori-

tor și nu voi căuta din ce stîncă ră-sare el”.

Proclamă apoi principiul de luptă și zice, că adunarea de mâine înseamnă începutul luptei, cum o dorește poporul. „Vom scoate spada, spada adevărului și a dreptății, și vom lupta, și nu vom înceta pînă-țe nu vom fi ajuns la biruință”.

Oratorul închină pentru „frații aradani” cari au pornit pe această luptă.

Se fac ovățuni și se cântă „Deșteaptă-te Române”. Musica întonează „Doina lui Lucaciu”.

Di advocat Petru Truța, simpaticul frunțaș, vorbește după aceea discutînd calm și clar situația actuală și arătînd, că nu este ea așa de „desperată” cum o prezentă unii și alții. Faptul, că guvernul ne oprește, arată slăbiciunea lui proprie, și temerea ce o are de adevăr. Noi însă trebuie să luptăm înainte cu curaj și neclintiri. Reflectează la stările noastre interne, la cari antevorbitorii au făcut fine aluziuni și constată, că toți Românii sînt de un principiu în ținuta lor. Trebuie a lupta în toate părțile și nu e permis a capitula. Dacă adunarea e oprită într'un loc, trebuie convocată într'alt loc, necontentit. Închină pentru cei-ce au alergat la glasul chemător al aradanilor din depărtări mai mari și în special pentru dl Dr. Dăianu. (Vii aprobări).

Vorbește apoi, mai pe scurt, venerabilul părinte C. Popovici, care ori-cît de bătrîn, nu poate zice: „acum slobozește Doamne pe servul tău...” și nici nu va zice pînă nu va vedea realizate aspirațiunile poporului românesc.

Di Lințu, unicul din părțile proprii bănășenești, închină pentru părintele Lucaciu.

Se așteaptă cu interes cuvîntul directorului „Tribunei”, a cărui venire la Arad pare a fi făcut o bună impresiune.

Di Dr. Dăianu a zis cum următoarele: „Am lăsat desvoltare firească șirului de toaste, neglijănda-mi datoria, de a răspunde imediat gentileței și atențiunei dlui P. Truța. Și desvoltarea firească a lucrurilor a făcut o corectură cuvîntului binevoitor al dlui Truța, prin care mi-se impunea mie, „celui mai mic între profeți” — ca să mă numesc așa în puterea datoriei ce o am — ca să iau cuvîntul deja așa curînd.

Domnilor! Implinindu-mi această datorie nu voi da curs sentimentelor și nu voi atinge coarde ale inimii. Prea multe dureri au sfîșiat inimile noastre a tuturor, și prea mult au fost sîgetate mai ales inimile noastre ale celor, pe cari poziția ne face să resimțim în inima noastră, ca într'o prismă, durerea unui neam întreg, decît ca să mai vom, ori să mai putem chiar, a revetia și numai amintirea lor.

De aceea nu voi vorbi inimii; cu atît mai virtos, că epoca aceea dureroasă și fatală legată de evoluțiunile politice, ori-cît ni-s'ar fi părut, că a durat mult, totuși e numai un moment în viața unui popor, și ar fi pe gabă să-i atribuim dimensiuni mai mari decît merită.

Acest period de poticneală, domnilor, a fost și s'a încheiat. S'a încheiat azi, ori se va încheia mâine-poimîne, pentru-că trebuie să se încheie. (Vii aprobări).

Desvoltarea lucrurilor aduce cu necesitate de fer acest capet. De aceea eu nu-mi mai reîntorc privirea spre ce a fost, trist și dureros, ci zăresc deja cu ochii sufletului meu zorirea timpului dorit de toți, care va veni, pentru-că trebuie să vină.

Să ne dăm seamă de desvoltarea lucrurilor! Incidentele petrecute în sinul nostru se învîrtiau în cadrul intern al organizației noastre de partid. De atunci însă, în decursul timpului guvernul maghiar a declarat partidul de disolvat și a denegat vieții noastre chiar și temelul cel mai firesc: *basa națională*. În pornirea sa nebună guvernul a pus sîcarea sa la baza ființei politice naționale a poporului nostru, și noi, din membrii unui partid politic național, am devenit, pentru el și după concepțiunile lui simpli cetățeni ungari, din întîmplare cu buze valache... Este ridicolă, fără îndoială poziția guvernului. Dar' astfel stînd lucrurile, cum stau, în lupta noastră cine se va mai perde în distincțiuni fine de nuansări ale partidului și cine își va permite luxul de a desbate diferite familiari — și de alfel destul de desăbătate — pe cînd temelia pe care stăm este atacată; pe cînd chiar principiul de ființă etnică, ce am avut-o întotdeauna, chiar și cînd nu aveam nici urme de organizație, este ignorat și disprețuit într'un mod revoltător de cinic?

Chiar dacă ar vrea cineva să revină asupra *acelor lucruri*, nu va pute, pentru-că instinctul politic, de conservare și apărare a poporului i-se va opune, și ori-ce talent și forță ar ave cel-ce ar risca una ca asta, în van și îndeșert i-le-ar cheltui.

Desvoltarea provocată de volnicia guvernului maghiar fi va sta în cale.

Semnele se ved. Azi și aceia cari de moderați ce erau cămăteau unele puncte ale programului nostru național, și aceia sînt prea

ultraști pentru guvern. Ear' acel grup din stnul partidului, care în concepțiunile sale de tactică și procedură așa de cumpătat, așa de sobru, așa de moderat a fost, — încăt mai mult nu se poate — ne-a dat satisfacția, în parte dureroasă, pe care o cunoaștem.

Astăzi numai una e admisă de sentimentul poporului românesc: lupta hotărîtă și impunătoare. De aceea noi, care reprezentăm organul partidului național și care ținem să ne facem datoria pînă la ultima suflare, menținînd principiile partidului nostru, principiile de viață ale poporului nostru, am primit întotdeauna cu însușire toate semnele de luptă, și întotdeauna luptă am reclamat și propogat. De aceea datoria cea mai plăcută ne împlinim alergînd aici, unde signal de luptă s'a dat, ca să facem să răsune în toate colțurile țerei pornirea spre luptă, hotărîtă și deamnă.

Cu încredere în acest, și numai în acest principiu, care este viața partidului național, eu închin pentru... nu pentru o persoană ori alte, care astăzi ori-cît de valoroasă și strălucită ar fi, dispăre contopită în entitatea poporului românesc, a cărui temelie e atacată, ci închin pentru principiul de viață, de care s'a călîuzit prin veacuri neamul românesc: *pentru lupta unitară și solidară*. (Vii aprobări). (Va urma).

Contra maghiarisării.

Ungurii . . . pasivi.

Orăștie, 22 Dec. n. 1897.

(Urmare și fino).

Imediat cere cuvîntul profesorul Vitus (Ungur) și zice că reprezentanța orășenească nu e competentă să desbată asupra obiectului din chestiune.

Primarul Friedrich Acker susține cu provocare la statutul orășenească, și în vorbirea de deschidere, că afacerea aceasta da, cade în competența reprezentanței orășenești și că dîsul în urma concluziei luat de magistrat și mai ales de comitetul permanent trebuie să o admită spre desbatere.

Dr. Ioan Mihu să miră cum de chiar domnii din partea maghiară sînt la obiectul de față în contra punerii la discuție a unui astfel de obiect. Să provoacă la ședința festivă mil'enaar din anul trecut, cerută chiar de Maghiari în contra voinței Românilor, care încă au fost un act politic per excellentiam. Dacă atunci dl profesor Vitus și conaționalii sei a fost pentru sărbirea aceluï eveniment, sînt nedrepti cînd pretind ca noi nemaghiarii să nu ne declaram în contra proiectului de lege, prin care se întărește la maghiarisarea numelor comunelor și localităților din patrie.

Profesorul Aladár Tokaji (Ungur) e de părerea colegului sau Vitus și caută să demonstreze, că propunerea făcută nu poate fi obiect de discuție.

Trebuie să spun, că aici este un gimnasiu complet confesional ev. ref. ajutat și de stat, cu menirea specială de a răspîndi „cultura” printre Români. Deja simpla existența a acestui gimnasiu într'un ținut așa de mare și curat românesc, ca al Orăștiei, unde poporul providențial e reprezentat prin acești profesori, funcționarii de stat, câteva exemplare de cismari și o duzină de Maghiari de legea lui Moise, e o provocare la adresa Românilor. Profesorii acestui gimnasiu însă nu se mărginesc la „creșterea” copiilor, ci se cred datori și chemați să le dea lecții și oamnelor mari.

Dr. Aurel Munteanu invită pe profesorul Vitus, ca părerea și dorința d-sale și a conaționalilor sei să o formuleze și presente în formă de contra-propunere, căci altfel nu poate fi luată în considerare.

Arată apoi, că nici nu începe îndoială la aceea, că majoritatea reprezentanței are sau nu dreptul să desbată asupra acestei propuneri, așa cum ea a fost reprezentată și primită și de comitetul permanent, cu atît mai mult, că Românul numește comana sa Orăștie, Sasul Broos, ear' a șterge aceste numiri vechi și a-i zice în viitor numai Százváros cade tocmăi în competența reprezentanței orășenești și a nimîrii altuia?

În urma acestora profesorul Vitus își formulează părerea, ca contra-propunere.

Punîndu-se la vot se primește cu o majoritate zdrobitoare propunerea ca basă de discuție.

Pentru-că — vezi Doamne — „most már megkezddöt vârosunkban a nemzetiségi vita”. Ungurii părăsesc sala gesticulînd furios. Atăta psgabă!

„Așa să vă vedem eșind și din parlament!” — strigă un Sas.

După această mică demonstrație patriotică ia cuvîntul Carl Antoni, directorul școlii capitale sășești din loc și în mijlocul unei liniște impunătoare motivează cu cunoscuta-i elocvență propunerea sa și a conșoților sei.

Aplause prelunge și primirea propunerei în întregul seu text, cu un entuziasm

neobicinuit la părinții orașului nostru, au fost răsplăta bravelui luptător.

Onoare bravelor membri, Români și Sași, din reprezentanța orășenească și avis altor oraș și comitate!

Raportorul.

Din Austria.

— Știri politice. —

Rezolvarea chestiei presidențiale.

În cercurile politice austriace se vorbește cu siguranță, că *guvernul se ocupă cu planul de-a închide actuala sesiune a parlamentului*. Terminal pentru acest pas nu-i încă statorit.

Scopul închiderii e rezolvarea acutei chestii presidențiale ridicate din partea opoziției germane, prin reclamarea demisionării presidentului Abrahamovics. Anume, într'o nouă sesiune parlamentară, usul e a se alege totdeauna de nou president.

Alte enunțaiții politice.

Pe lângă enunțaițiile politice ale partidului ceh-tiner, s'au făcut enunțaiții și din partea unor frunțași membri ai *oposiției germane*.

Așa, deputatul Dr. Kronawetter a ținut la clubul partidului popular german un discurs, în care a spus, că *contrarietățile naționale din Austria sînt aștețate din cercuri foarte influente: de bisexual și de vechia nobilime*. În Boemia proprietarii cehi atacă industria germană. Dacă s'ar executa ordonanțele de limbă, elementele cehi ar ajunge deasupra. Nobilimea, ca și marii proprietari, luptă în rîndurile Cehilor. Dintr'o parte foarte influentă — zise Kronawetter — se nîsuește spre absolutism, și Viena este centrul tendențelor reacționare, pe care le sprijinește o massă orbită, care stă singură în Europa. Nici într'un stat — susține oratorul — clerul nu are atîta influență ca în Austria.

Dr. Funke, unul dintre bărbații de încredere ai cluburilor din stînga, a vorbit și el însintea alegătorilor sei. El făcîu amintire și despre tratările ce le-au avut șefii acestor cluburi cu ministrul Gautsch, care le-a declarat, că în cercurile germane din Boemia dispozițiunile ordonanțelor vor fi atenuate. Germanii însă au declarat, că nu pot primi modificările propuse de guvern. Dr. Funke își încheiea vorbirea cu cuvintele foarte semnificative:

Austria se află la un punct de schimbare al raporturilor sale interne. Serioase sînt aceste raporturi și grave pot fi urmările lor, de oare-ce certele influențează și asupra poziției externe de putere a imperiului.

Atac asupra unei școle germane.

În noaptea de Mercuri spre Joi o ceată de vre-o 20 Cehi din Praga au atacat școala germană din localitatea învecinată *Versovici* și i-au spart toate ferestrite. Un polișt s'a năpustit cu sabia goală asupra turburătorilor, ca să-i risipească. Un turburător a fost rănit. Voind poliștul să-l depună pe acesta, ceiași polișt turburătorii s'au aruncat asupra lui și l'au bătut pînă la sînge. Poliștul a pușcat de trei ori asupra lor și pe unul l'a rănit greu. Cînd o trupă de geadarmi a sosit la fața locului, nu mai era de găsît nici un turburător, toți dispăruseră.

Cronică politică.

Occuparea lui Port-Arthur și Japonia.

Ziarul *Times* i-se anunță din Kobe, că ocuparea lui Port-Arthur, prin Ruși, a produs mare agitație în cercurile guvernului Japoniei. S'au ținut ședințe ministeriale lungi la cari au luat parte și oficerii superiori. Hotărîrile sînt necunoscute.

Ținuta Statelor-Unite.

Agenția Reuter anunță din Washington, că guvernul Angliei a cercat să afie, că ce poziție ar lua Statele-Unite din America pentru cazul, că în răsăritul Asiei s'ar naște complicații? Anglia și China s'ar bucura de pașii făcîți de către Statele-Unite întru a pune stavilă înaintării Rusiei și Germaniei. Se zice însă, că Statele-Unite nefind interesate cu privire la porturile ocupate, nu va trimite forță armată în apele chineze.

Constituția Cretei.

Standard are știrea din Constantinopol, că ambasadorii au pregătît un proiect de lege pentru *Creta*, care dispune: denumirea unui guvernator provisor, contragerea unui împrumut de 6 milioane, garantat prin venitul vîmilor, organizarea gendarmeriei și instituirea unui senat, ai cărui membri să fie numiți de că-

tră puteri. Acest senat va fi însărcinat cu prelucrarea unui proiect de constituție, în sensul căruia guvernatorul să fie denumit pe 5 ani și să se concheie și adunarea națională. Aceasta are să voteze legi. În cadrele de stat ale Turciei, *Creta* are să fie considerată de provincie autonomă, neutră.

Puterile sînt toate de acord a candida de guvernor pe voevodul muntegrin *Bogo Petrovicu*.

Rășcoala din Cuba.

Din Madrid se anunță, că știrea despre omortrea generalului Ruiz prin rășcoala din Cuba, a produs agitație uriașă. Ministrul Sagasta a dat numai decăt ordin generalului Blanco să rupă ori-ce tratări de pace cu rășcoala. Rășcoala *contra lor va fi purtat acum mai fără cruțare*. În ultimele 6 zile s'au nupus 400 de Cubani. Blanco a înșărcinat pe Galves cu componerea guvernului; noul regim autonom ic întră în vigoare în 1 Ianuarie anul viitor.

„Din Țeara-Oltului”.

Statificarea școlii conf. din Grid.

Nu este de ajuns, că avem de a ne lupta zilnic cu cei mai pronunțați dușmani ai nostri, fără inima i-i se strînge de indignare și amărăciune cînd vezi, că chiar dintre ai tîi se fac vînzători, — dau mâna cu dușmanul coman și în orbia lor îi pedau acestui din urmă și peunitumul bastion ce a mai rămas neoccupat pînă acum — adecă școala.

Comuna curat românească *Grid* (cercul Șercaia) numără în total aproape 300 familii împărțiri în două confesiuni, avîndu-și fiecare preotul lor.

Până în anul trecut fiind școala cumulat a funcționat un singur învățator, care de regulă a fost gr.-or. În primăvara anului expirat vizitînd școala inspectorul reg. din Făgăraș, face atenți pe susținătorii școlii, că cîșii întrec cu mult numărul prescriș de lege pentru un învățator și îi provoacă a se îngriji de sistemizarea unui nou post de învățator, ceea-ce s'a și împlinit în vară, alegîndu-se un tinîr învățator gr.-cat.

Înainte de aceasta cam cu vre-o 2 săptămîni se șoptia printre popor, „că nu vor plăti pe 2 învățători, ci mai bine vor da școala statului și că atunci nu vor avî de a se mai îngriji de susținerea școlii”.

Din repartițiune s'aufincassat abia vre-o 12 fl. Ceea-ce se șoptia — în parte s'a și făcut, la care faptă nimenea nu s'a așteptat, chiar din partea Gridanilor, de o parte, că materialicește, după-cum sînt informat, rău de tot nu stau ear' de altă parte conștiința națională încă a fost binișor desvoltată la dîșșii, ceea-ce la timpul seu s'a și manifestat.

Uaii matadori de ai lor, după-cum am zia mai sus, au început a converti cu fel de fel de bazacoii pe țărani și a-i face accesibili pentru idee, dar' în cel mai mare secret, că adecă vezi Doamne, să nu știe nimica „popii” deocamdată. S'au adunat în mai multe nopți în cel mai strict secret, cînd la unul, cînd la altul, se înțelege cu ușile încuiate, ca să subscie cererea pentru școala de stat. Planul acesta, pentru fiecare Român — revoltător, le-a și succed, căci cererea subscrisă de peste 150 capi de familie a fost aşternută oficiului pretorial spre a o transpune cu informațiile de lipsă locurilor competente.

După-cum se prevede vor fi aplicați a înființa „Românilor din Grid” școala de stat, cu atît mai mult, că în cerere au oferit înșii frumosi lor edificii școlari pentru locul culturale maghiare.

Nu știu încăt vor fi pîșit preoții din numita comună față de rătăciții acestia, fără destul ca pînă acum bine nu este și nu s'au interesat de aceasta mai într'adins. Este timpul suprem a-și deschide cei de acolo ochii și să înăbușe acest monștru încă în fașe și totodată atragem atențiunea preoților de acolo și a forurilor bisericești competente asupra acestei grave și deplorable chestiuni, ca să nu se infecteze ce mai e încă bun, — ba fi conjurăm, ca cu posibilă grabă să facă ceea-ce cred de bine a face pînă încă nu este tîrziu.

Vederemo!

Dacă și-ar ajunge scopul acesti rătăciți, ar fi pe Români Olteni o pată care cu greu se va pute șterge.

On.

Aforisme politice

— Una la si. —

Băgați de seamă voi, cari voiți a ține poporul în ignoranță, pentru-că voi sînteți cei mai amenințați; nu vedeți voi oare cu cîta facilitate poți face dintr'o bestie brută o bestie feroce? Mirabeau.

CRONICĂ

Sibiu, 25 Dec. n. 1897.

Regedintă regală la Curtea de Argeș. În primăvara viitoare se va face inaugurarea regedintei regale române dela Curtea de Argeș...

Foo mare la Brăila. In seara de 20 Decembrie n. un foc puternic a izbucnit in portul Brăila. Focul a consumat 5 magazine...

Dela universitatea din Viena a fost eliminat zilele acestea un medicist german, Födisch, care cu ocazia demonstrațiilor...

Consulat englez la Praga. Precum se vestește din Praga, Anglia, urmând exemplul Franciei, își va instala un consulat la Praga...

Familie domnitoare — bandă de tâlhari. Un scandal ne mai auzit s'a întâmplat alaltăieri la camera belgiană, cu prilejul...

Știri din armată. Maiestatea Sa a numit pe mareșalul Edmund Sukoviti, comandantul corpului 3 de armată...

Duelul lui Mayländer. Fostul podestă din Frumete, Mayländer, a provocat zilele trecute la duel pe fruntașul croat Erasmus Barcsics...

Un proces al banului croat. Banul Croației Khuen-Hedervary a intentat la tribunalul din Budapesta proces de calumniie...

Se 'nmulțeso — păgânii! La Zombor 113 familii creștine s'au declarat săptămăna trecută interconfesionale.

Nou proces de otrăvitori. Luasem și noi știri la timpul nostru, că in comuna Jeddin (lângă Timișoara) s'a descoperit o primejdioasă și întinsă bandă de otrăvitori...

Albanezii și Sultanul. Societățile naționale albaneze, ligele și comitetele legale constituite pe pământul albanez și in statele străine pentru apărarea patriei...

Noi membri la academia franceză. In curând Academia franceză va trebui să alege noii academicieni in locul ducelui de Aumale și al lui Enric Meilhac...

Expoziția franceză din 1900. Aderențele la expoziția dela Paris la 1900 urmează pe fiecare zi. Camera Bulgariei a votat pentru aceasta un credit de 300.000 lei...

Important pentru ecooame. Ca dar foarte practic de Crăciun și Anul Nou putem recomanda tăcămările pompoase de argint...

Știri mörunte. Deputatul Wolff, faimosul scandalagiu din camera austriacă, a dat la judecată guvernul austriac...

La Budapesta un fabricant Machlup Adolf, decedat, de curând, a lăsat societății Crucea-roșie o fundație de 217.000 fl.

La Marsilia o femeie a născut un copil monstru cu mâile de focă, ear' cu picioarele ca de animal; monstrul a trăit numai câteva minute.

La Genova s'a sinucis un mare bancher, după-ce a percut un milion lire la Montecarlo.

La Copenhaga o explozie violentă într'o fabrică a avut de urmare moartea a 5 lucratori; întreg edificiul a fost dărâmat.

La Bruxella s'a găsit in curtea unei mari bănci o bombă foarte primejdioasă; din norocire explozia s'a prevenit.

La Pilsen a fost executat prin gtreang un ucigaș, care in scop de-a jefă a pus capăt vieții inșiși a mamei sale.

In Kaiserstuhl, o explozie într'o ocină a omorât 18 oameni și pe câțiva i-a rănit greu.

Un congres socialist e plănuit să se țină zilele acestea la Budapesta pentru a protesta contra noului proiect de lege pentru sistemizarea muncii.

Vezuvul e de nou in ferbere și mereu varsă lavă de foc.

VIEAȚA SOCIALĂ.

Petrecere in Lipova. Invitate la petrecerea de dans, ce o va organiza damele române din Lipova in favorul copiilor săraci dela școalele române din loc in 7/19 Ianuarie 1898...

Tribuna Literară.

Detunata. (Din „Teara-Noastră“, „Descrierea Zărandului și a Munților-Apuseni“ de Silvestru Moldovan).

Am amintit mai înainte, că in apropiere de Detunata goală, spre mează-zi se află Detunata flocoasă. Aceasta e o stâncă de formă conică (țuguietă) și e acoperită cu brădet; numai in partea dinspre meazănoapte-apus are un pârț pleșuv...

Detunata goală este cea mai frumoasă stâncă de basalt a Ardealului și întrece cu formațiunea stălpilor ei multe alte stânci de acest soi. Astfel d. e. ea este mai frumoasă și mai interesantă ca stâncile de basalt dela Aussig, de pe valea Elbei...

călători, ear' la poalele ei, in partea de mează-zi-apus, ascuns in brădet, se află un mic ghetar, un isvor, îngrădit cu petri, unde și in cel mai cald timp de vară se află gheața.

Icoana, ce ne-o plăsmuim despre Detunata, numai așa poate fi desevirșită, dacă ne urcăm pe culmea ei. La marginea răsăriteană a stâncei se află așternută o potecă prețioasă, care ne conduce sus pe vârful, unde este construit un mic chiosc din bărne de brad.

Detunata goală are o înălțime de 1182 m peste fața mării, ear' Detunata flocoasă este ceva mai mică, având 1168 m. Dela Detunata putem merge spre meazănoapte peste muntele Hărăguș...

Informațiuni. „Foaia pedagogică“, nr. 23 din 1 Decembrie 1897 are următorul sumar; Istoria profană in școalele populare, scopul istoriei in școalele educative, de Dr. Ioan Stroia.

Teatru orășenesc in Sibiu. Duminecă, 26 Dec. n. La 3 ore d. a.: Vicomte von Létorières. Comedie in 3 acte, după Beyard, de Carl Blum.

Jugendfreunde. Comedie in 4 acte, de L. Fulda. Începutul la 7 ore seara.

Metasă-Foulard 60 cr. până la fl. 3.35 pe metru — metasă japoneză, chineză etc. in cele mai noue desime și colori precum și metasă-Henneberg in culoare albă...

Pe lângă ori-ce preț! Vânzarea totală a vinde articoli din depositul meu grandios sortat ș. a. haine de bărbați și copii...

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA“ in SIBIU. fundată in anul 1868. asigură prelungă condițiunile cele mai favorabile...

Pivnița Mönchhof cu renume din anul 1884 cu ocazia marilor sãrbãri populare in amintirea migrațiunei Sașilor inainte de șapte sute de ani...

Nr. 20229/1897 mag. [2745] 1-2

Publicațiune.

Marti, in 4 Ianuarie 1898, la 9 ore inainte de amiază, se ține la oficiul orașenesc de edile, str. Spinarea Cănelui nr. 1, licitațiunea verbală pentru asigurarea prestațiunii de transport alor circa 200 stânjeni cubici (Meterklaffer) de lemne de stejar pentru foc și alor 65 butuci de lemne de stejar pentru clădiri din Dumbrava-Sibiului (Jungenwald) în magazinul orașenesc de lemne, respective la joagărul orașenesc.

Liferarea lemnului are să se facă cel mult până în 1 Martie 1898.

Condițiunile mai de aproape se pot citi la oficiul orașenesc de edile, unde se primesc și eventualele oferte în scris până la începutul licitațiunii.

Sibiu, la 22 Decembrie 1897.

Magistratul.

Excelente vinuri ardelenesti

(vinuri de masă și de dessert)

cu prețuri moderate la

K. Wilh. Jikeli,

Sibiu, [2845] 6-10

strada Urezului nr. 7.

„Tipografia“, societate pe acțiuni in Sibiu.

Călindarul revistei

„Lumea ilustrată“

care din an în an e na: frumos și mai interesant și care se găsește și în biblioteca Regelui României și Împăratului Francisc Iosif al Austriei și pentru care editorul a primit scisori de mulțumire din partea ambelor Curți, a apărut într-o ediție splendidă neajunsă până acum și pentru anul 1898. Ea conține portrete și biografii a 53 de suverani și s:verane; Regele Carol I. la Porțile-de-fer, Regele la Budapsta, prințul Carol I. și Osmu-Pașa la Plewna. Deputații României. Portretul bine reușit al doctorului Kremutz. Exemplările cele mai însemoate din străinătate, în total aproape 300 de ilustrațiuni, cu un text variat și interesant cum și o parte umoristică. Prețul călindarului ediția de lux e de 1 fr., ear ediția populară 80 bani. Se găsește în toate librăriile, precum și la editorul

Ig. Hertz,

Hotel de France, București.

[2702] 3-3

Tinerilor și bătrânilor

li-se recomandă spre studiere scrierea consilierului în medicină apărută în edițiune nouă și augmenală

Sistemul nervos

și sexual turburat

precum și vindecarea radicală a acestuia. Se trimite sub plic pentru 60 cr. în marce postale. [478] 44-52

Curt Röber, Brauschweig.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Însoțirile de credit

împreunate cu

însoțiri de consum, de vânzare, de vilei, de lăptării etc. și instrucțiunile trebuincioase.

Îndreptare practică

pentru

întințarea și conducerea de astfel de însoțiri

de

F. W. RAIFFEISEN.

Edițiunea a V-a.

Traducere autorisată de

Dr. Aurel Brote,

directorul băncii gen. de asigurare m. „Transilvania“

EDITURA

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiului“.

(280 pagini mari).

Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr. recomandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“,

soc. pe acțiuni in Sibiu.

„Numai scurt timp“.

Am onoare a aduce la cunoștiința onoratului public, că am acvirat prin cumpărare depositul de mărfuri — massa de concurs — după Demeter Anton, Piața-mică nr. 2, și sânt în poziția a-1 pune la dispoșiția onoraților mei mușterii cu prețuri foarte ieftine.

Îmi iau voe totodată — cu atât mai mult cu cât aceasta vânzare de mărfuri ține numai până la finea lui curente — a invita cu toată stima pe onoratul public la aprovizionare cu cumpărări pentru apropiatele sērbători de Crăciun și Anul-Nou, recomandându-mē sânt

cu toată stima

G. M. Kleisch.

[2564] 11-

Stofe veritabile de Brünn

pentru toamnă și iarnă

[689] 38-45

O bucată de 3-10 metri, din care ese un rînd întreg de haine bărbătești (roc, pantaloni și giletă) costă numai

- fl. 4.80 veritabilă stofă de lână bună
fl. 6.— veritabilă stofă de lână mai bună
fl. 7.75 veritabilă stofă de lână fină
fl. 9.— veritabilă stofă de lână mai fină
fl. 10.50 veritabilă stofă de lână foarte fină

lână curată de oaie.

Asemenea stofe pentru rocuri de iarna, stofe de vênat, loden, kangarn foarte fin pentru roc și pantaloni, stofe pentru doamne, și tot felul de alte stofe speadează cu prețurile de fabrică depositul de fabrică de stofe, prea cunoscută cu reală și solidă

Siegel-Imhof în Brünn.

Mustre gratis și franco. Spedarea conform mustrelor e garantată.

Favorurile ce le dă comandarea de stofe direct la firma de mai sus, în locul unde se fabrică, sânt însemnate: abundanță întru a alege, mărfuri proaspete, prețuri fixate ieftin.

Feriți-vē!

P. t. public în propriul sen interes e făcut atent cu stăruiință de a nu confunda argintul meu veritabil american cu garnitura oferită de concurență, o garnitură din așă numitul argint Britania ca de mai puțină valoare o vënd numai cu fl. 6.—.

CRISĂ MARE!

New-York și Londra nu au cruțat nici continentul european și o mare fabrică de argintării s'a simțit îndemnată a desfice proviziunea sa mare numai pe lângă o mică remunerațiune a puterilor de lucru. Cu executarea acestui mandat sânt eu împuțernicit. Expedez deci ori-și-cui obiectele următoare pe lângă simpla remunerație de fl. 6.60 și anume:

- 6 cuțițe fine cu tăiș veritabil englez,
6 furculițe de argint patent american dintr'o bucată,
6 linguri de argint patent american,
12 lingurițe de argint patent american,
1 lingură pentru supă, de argint patent american,
1 lingură pentru lapte, de argint patent american,
2 păhare pentru ouă, de argint patent american,
6 tave Victoria englezești,
2 feșnice frumoase de masă,
1 siriță pentru ceai,
1 lopăciță pentru zăhar pisat.
44 de bucați la olaltă numai fl. 6.60.

Toate acestea 44 de bucați au costat mai înainte fl. 40 și se pot căpēta acum pentru prețul minimal de fl. 6.60. Argintul patent american este un metal cu totului alb, care își păstrează culoarea timp de 25 ani pe garanță. Ca dovada cea mai bună, că inseratul acesta nu e

nici o înșelăciune

mē oblig prin acestea în public, a retrimite banii fără nici o împedecare tuturor cărora nu le convine marfa. Nimeni se nu lase deci prilegiul acesta admirabil și sē-și procure splendida garnitură, care e cu deosebire acomodată ca

present admirabil de Crăciun și Anul-Nou

precum și pentru toate gospodăriile mai bune.

Se capēta numai la

[2145] 9-10

A. HIRSCHBERG,

agentură principală a fabricalei americane unite de argintărie patent

Viena, II., Rembrandstrasse 19/III. — Telefon Nr. 7114.

Expediția în provincie se face cu rambursă sau pe lângă anticiparea sumei.

Praful necesar de curățit 10 cr.

Veritabil numai cu marca înregistrată de-alături (metal higienic).

Extras din scrisorile de recunoștiință:

Primind expediția sânt mulțumită, Vē rog încă de o splendidă garnitură de fl. 6.60. Cluj. Baronesa Bánffy.

Expediția d-voastră am primit-o, sânt foarte mulțumit, Vē rog a-mi trimite încă o asemenea garnitură. Bozovici (Ungaria). Alex. Keresztes, prim pretor.

Cu prima expediție sânt de tot mulțumit, Vē rog încă de o garnitură. Calocia. Ioan Majorosy, preot.

„VICTORIA“,

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII.

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Arhiducele Iosif nr. 2.

Intemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 100.000.

Depuneri fl. 1.000.000. Circulația anuală fl. 15.000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5% interese fără privire la termenul de abzicere.

Dare de venit după interese încă o solvește institutul separat.

După starea casei, depuneri până la fl. 1000 se restituesc îndată la pesentarea libelului fără abzicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuesc momentan după sosirea comandi.

Direcțiunea institutului.

[362] 38-38

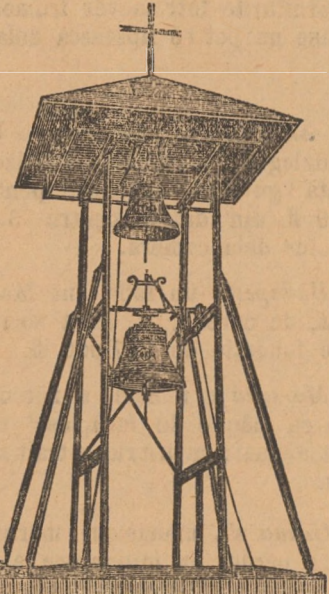
Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Turnătoria de clopote și fabrică de scaune de fer pentru clopote

Antoniou Novotny

in Timișoara-Fabric,

[785] 22-26

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouē, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanția de mai mulți ani, provēzute cu adjustări de fer bătut, construite spre a le întoarce cu ușurintă în ori-ce parte, îndată-ce clopoțele sânt bătute de o lăture prin ceea-ce sânt mănuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe-ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopoțele turnate după sistemul vechiu, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu.

Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu adjustare de fer bătut, — ca și spre turnarea de toace de metal. Clopoțe în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

La expozițiunea millenară în Budapesta 1896 premiat cu medalia cea mare millenară.

Preț-curenturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

Nici o bancrută mare!

ci stând pe basă solidă sântem în stare a vinde ori-cui pe lângă prețul ne mai auzit de ieftin numai de fl. 6.60 următoarea garnitură de argint britanic constatătoare din 56 de bucați.

- 6 bucați cuțițe de cele mai fine Britania pentru masă cu tăiș veritabil englezes;
6 bucați furculițe americ. de argint Britania din o singură bucată;
6 bucați linguri americ. de argint Britania;
12 bucați lingurițe americ. de argint Britania pentru cafea;
1 bucată lingură americ. de argint Britania de scos supă;
1 bucată lingură americ. de argint Britania de scos lapte;
2 bucați păhare americ. de argint Britania pentru ouă;
6 bucați tave engleze de argint Britania pentru service;
2 bucați feșnice admirabile de masă;
1 bucată trecătoare pentru ceai;
1 bucată presărătoare Britania fină pentru zăhar;
3 bucați cuțițe fine pentru poame cu mănunchiu de porcelan;
3 bucați furculițe fine pentru poame cu mănunchiu de porcelan;
6 bucați tave Victoria.

[2059] 11-12

Toate obiectele de mai sus sântem în poziția a le trimite cu minimalul preț de fl. 6.60. Argintul Britania este un metal în todeauna alb, care își conservă culoarea de argint 25 de ani, despre ce se garantează. Spre cea mai bună dovadă, că acest inserat se bazează pe purul adevăr, dăm următoarea:

Declarație publică.

La cas dacă garnitura de argint Britania trimisă nu ar corespunde, suma plătită se reintoarce fără împedecare. Cine are numai trebuință de așa ceva, să comandez garnitura pomposă de mai sus, care e potrivită mai ales ca

dar de nuntă și de sērbători,

cât și pentru hotele, restaurante și case mai bune.

Se capēta numai în

Exporthaus Rix,

liferant a reuniunii casei învățătorilor etc., firmă înregistrată, existentă de mai bine de 30 ani.

Viena, II., Praterstrasse 16 D/1.

Trimite în provincie cu rambursă sau dacă suma se trimite înainte.

Pulvere de curățit 10 cr., cutie 40 cr.

Veritabil numai cu marca de protecție.

Numeroase scrisori de recunoștiință stan la dispoșiție.

Mijloc dietetic, cosmetic, vechiu probat, (frezare) pentru întărire și înviorarea nervilor și muschilor corpului omenes.

Fluidul Kwizda

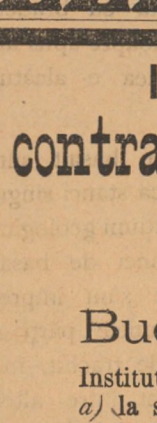
marca șerpe (fluid pentru turiști).

Folosit cu succes de turiști, bicicliști și călăreți pentru întărire și restaurare după tururi mai mari.

Prețul 1/1 butelle 1 fl., 1/2 butelle 60 cr.

Se poate procura dela toate farmaciile.

Deposit principal: Kreisapotecă, Korneuburg, lângă Viena.

Institut i. r. priv. de asigurare mutuală contra pagubelor de incendiu în Viena.

Infinitat in anul 1824.

[2643] 2-2

Representanță pentru Ungaria:

Budapesta, V., Nagykorona utca 7.

Institutul primește asigurări contra pericolului de incendiu:

- a) la superedificate cu atenanțele;
b) la bunuri mobile, ca unelte de casă și economie, mobile, haine, albituri, mărfuri, cereale și provizuni de nutreț, vite, recoaltă etc.;
c) la fabrici și conținutul lor de lângă premii ieftine și condițiile cele mai culante. Institutul a plătit dela existența sa pagube . . . fl. 23,717,964
Fondurile institutului libere de ori-ce sarcină, finea 1896 . . . 3,763,746
fondul de asigurare, finea 1896 . . . 867,658,240

Institutul împărteșțe pe asigurării sei în profitul curat anual, în anul 1895 s'au replă it asiguraților din prisosurile anuare de administrație fl. 83,493 și în anul 1896 fl. 129,193.

Membri în administrația institutului: primcurator: Alexander Karl, abate al fundat. unei Melk etc.; locțiitor de primcurator: Hermann Gerhardus, vicepresident al bănei Union etc.; Excelența Otto graf Abensberg — Traun, consilier intim etc.; Heinrich Freiherr von Doblhoff, presi ent al societății i. r. economice etc.; Anton Dreher, posesor de moșie și berărie etc.; Adalbert Dungal, abate al fundațiunii Gottweig etc.; Heinrich Freiherr Fellner von Feldegg, consilier administrativ al băncii Union etc.; Dr. Konrad Kluger, prim-inspector al căii ferate i. r. priv. de sud etc.; Ubaldo Kestersitz, preposit în Klosterneuburg etc.; Dr. Vinzenz Richter, posesor de moșii și realități etc.; Adolf Freiherr von Seidler, consilier administrativ al băncii Union etc.; Rudolf Bayer, secretar general e.

Institutul înființează agenții principale în toate orașele mai mari ale țerilor coroaanei ungare.

Oferte pentru primire de agenturi principale sânt de a se adresa la:

Representanță pentru Ungaria, în:

Budapesta, V., Nagykorona utca 7. szám.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marshall.